

REDAȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Braşov, piaţa mare nr. 30.
Biserici nefrancate nu se pri-
mesc.— Manuscrise nu se
retrimit.

INSERATE
se primesc la Administrațiune în
Braşov şi la următoarele

BIBLIOTECI de ANUNȚURI:
la Viena la N. Duker Nachf.,
Nur. Augensfeld & Emerio Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf. Anton Oppelik.
la Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII. Erzsébet-körut).

PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmond pe o colônă
10 bani pentru o publicație.—
Publicări mai dese după tari-
fi și învoială.— RECLAME pe
pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIV.

„GAZETA” ieșe în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 fr. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 3 franci.
Se printrușter la toate ofi-
cilele postale din întru și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Braşov
Administrațiunea, Piaţa mare.
Târgul Inului Nr. 30, etagiu
I.: Pe un an 30 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dâsul în casă: Pe un an
24 cor., pe 6 luni 12 cor., pe
trei luni 6 corone.— Un exemplar
10 bani.— Atât abonamentele
cât și inserțiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 53.

Braşov, Joi 8 (21) Martie.

1901.

Mișcarea tinerimei pestane.

În curând se împlinește anul de când s'au întemplat la universitatea din Budapesta cunoscutele demonstrațiuni, ce au fost provocate atunci prin aceea, că nisce făptuitori, cari n'au putut fi descoperiți până acum, au rupt crucile de pe emblemele țerei ungurești în relief, ce erau așe date pe coridorele universității.

Faptul acesta provocase atunci mare amărăciune între studenții creștini și mai ales între cei catolici și aduse cu sine contra-demonstrațiunile cunoscute.

De atunci și până azi afacerea acesta a crucilor a agitat mult cercurile studentesci și s'a transplătat agitațiunea și afară în public. În urmă s'au cerut să fiă așe date cruci în toate sălile universității, și înainte cu câte-va luni senatul universitar a luat o hotărîre în acesta chestiune, după care să fiă permisă aplicarea crucii ca și până acum numai în sala festivă a universității.

Cu această deciziune însă studenții, cari aparțin părții combatante creștine, n'au fost de loc mulțumiți și stăruiau în favorul cererii de mai înainte. Opoziția acestei tabere compusă în preponderanță de elemente catolice, mai era nutrită și de împrejurarea că guvernul evita de a se pronunța în chestiunea aceasta, cu toate că, cum am șis, senatul universitar îi înaintase deciziunea sa încă cu luni înainte.

Se simțeau dăr încurajați combatanții crucii, și la acesta se mai adăuseră și încordatele raporturi confesionale, cari de multă vreme desbină societatea ungurască. O stare, ce și află răsunet în tinerii studenți dela universitate.

Astfel s'a pregătit incetul cu incetul și în ascuns demonstrațiunea cea mai nouă, despre care aducem amănunte mai jos. S'a format între altele un așa numit „comitet creș-

tin al studenților creștini dela universitatea din Budapesta” și acesta a dat o proclamațiune, în care se pretinde, ca la Universitate crucea creștină să fiă reîntegrată în toate drepturile ei. În același timp însă pe nesimțite se introduseră des de dimiță multe de studenți în coridorele și sălile universității și aședară pretutinderea cruci simple de câte o jumătate de metru mărime. Faptul acesta a dat prilej cător-va dintre profesori de-a critica procedura studenților ca vătămarea disciplinei, părăsind salele de prelegeri.

Senatul academic a luat față cu demonstrațiunile deciziunea de-a introduce cercetare disciplinară contra acelor, cari le-au cauzat, și două zile se nu se țină prelegeri, ér încât pentru întrebunțerea crucii, să rămână în vigore hotărîrea senatului de mai înainte.

Lucrul însă nu se va opri numai aicea, ci amenință a-se complica, așa că încă de pe acum s'a luat în vedere chiar eventuala închidere a Universității până după serbătorile Pascilor. Din partea protestantă și jidovăscă se susține, că toate acestea ar fi puse la cale numai de partida populară catolică, ceea ce însă se negă din multe părți.

Se mai susține, că demonstrațiunile aceste sunt urzite cu intențiunea de a se suleva în dietă chestiunea crucii și a provoca în Cameră votare asupra întrebării, dacă crucea să fiă admisă ori nu în salele universității. Printr'asta s'ar ținti să se dea prilej pentru agitațiunii electorale.

Ori cum ar fi lucrul merită atențiune, ca un simpton însemnat în fazele dezvoltării acelei societăți maghiare, care se crede chemată și îndreptătită de a stărui pentru conțopirea și asimilarea naționalităților.

Atacuri franceze contra Austriei.

Oficioasă „Wiener Abendpost” din Viena publică în numărul ei de alaltăeri s'era următorul comunicat:

De un timp încoco publicistica franceză își află plăcerea a năvăli contra monarhiei noastre și a vorbi despre viitorul monarhiei, trecând măsura oricărui discusii politice. Chiar și acele foi, pe cari am obișnuut a-le considera de serioșe, urmază direcția acesta. Premisele din care purred acele posomorite prorocii, sunt o dovadă de neorientarea pressei franceze asupra raporturilor noastre și de superficialitatea ei în judecată. În forma acesta e pe deplin explicabil, oă pressa noastră n'a învrednicit până acum acele sinistre prorocii. De curând însă foi franceze cu direcții anumită, au fost atât de fără pudore, încât au tras în discușiune și pe membrii cei mai apropiați de casa noastră domnitore și încă în mod cât se pôte de răsburător, și tendențios. Astfel de isbucniri nedemne și josișe nu pot fi tolerate, și de aceea ne vedem siliți a-le respinge în chipul cel mai hotărât. Tendența acestor comunicări de presă este binisur transparentă, și decă ne ocupăm azi cu ele, o facem, pentru-oă în timpul din urmă ele merg și mai departe în aprecierea raporturilor interne din Austria și țintesc precis de-a produce neîncredere între monarhia și aliații săi. E timpul așader, să facem atență opinia publică franceză, de-a nu da ascultare la astfel de faime și de-a nu-se lăsa influințată de ele în judecarea situațiunei politice.

Esplicarea comunicatului neobiceinuit de aspru din „Abendpost” se află în aceea, că „Matin” din Paris a publicat zilele acestea doi articuli despre arhiducii *Francisc Ferdinand* și *Otto*, atacându-i în mod neobiceinuit, ér într'un alt articol a criticat foarte ciudat activitatea monarhului nostru. „Temps”, care trece ca una din cele mai serioșe foi franceze, a publicat un articol intitulat „Austria pe doga de morțe”. Se dice, că toate aceste atacuri franceze ar avé de scop deslipirea Italia din alianța cu Germania și Austro-Ungaria.

Crucea la universitate.

Despre cazul petrecut alaltăeri la universitatea din Budapesta, mai dăm azi, după foile ungurești, următoarele amănunte:

Tinerimea universitară creștină s'a pregătit de mult a restabili în drepturile ei crucea, și fiind-că superiorii universității n'au voit să-i facă pe voie, ea însăși s'a decis a-si realiza dorința. Lucrul l'a planuit în secret și pregătiră vr'o 30 de cruci din lemn, negre, în lungime de-o jumătate metru.

Alaltă-eri dimiță s'au adunat la universitate un număr foarte însemnat de studenți. Împărțiți în grupuri mai mici prin coridore, ei se înțelesară cum să eșecute planul. După-ce se deschisară ușile salelor de propunere, un grup din ei intră în sala nr. 8 din etagiu al doilea, unde au atârnat de-asupra catedrei prima cruce; au intrat apoi în sala nr. 6 făcând asemenea. La 8 ore în vre-o 10 sale de propunere au fost atârnate cruci de-asupra catedrelor. Notarul senatului universitar Margittai, care voi să împiedece atârarea crucilor, fu huițuit cu strigări de „abzug” și fu siliț să se refugieze, după-ce declară, că fără permisiunea senatului universitar nu va delătura crucele.

Atunci servitorii încercară să ia crucele de pe păreți, dăr atitudinea amenințătoare a tinerimei i-a desarmat. În sala nr. 11 un servitor voi să ia jos crucea tocmai când o cetă de tineri intrară. Servitorul fu dat afară și atârnară din nou crucea, scriind pe-o tablă „O cruce sfântă”. La sala nr. 9 aflară ușile închise, cu forța voiră să le deschidă, dăr nu li-a succés. Tot-odată tinerii lipiră placate, conținând un apel, în care cer restabilirea dreptului crucii în universitate.

La 9 ore în 12 sale de propunere erau atârnate cruci. Cel dintăi, care a pășit contra manifestațiilor, a fost Dr. Wilhelm Mariska, decanul facultății de drept. El închise salele și avisă pe rector despre cele întemplate. Intr'aceea sosiră rând pe rând și profesorii, cari aveau să țină prelegeri. Cei mai mulți dintre ei însă nu le-au ținut.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

(1)

Reînviat.

Novelă, de W. Urban.

Bătrânul Gennaro Bombelli — Don Gennaro cum de comun se numia în Resina — era ursuz afară din cale. Îi irita și musca de pe părete, și de când nu mai era Sindaco al micului orașel dela pōlele Vesuvului, de când afacerile în comună nu mai mergeau după judecata lui, el credea, că totul are să se ruineze. La acestea se mai adăgeau și suferințele bătrânețelor, respirația grea i-se agrava tot mai mult, picidorele nu voiau să-l mai servescă ca odinioară și mișcărilor corpulentului domn deveneau tot mai greșie și mai obositore.

— „V'et prea îngrășați, Don Gennaro”, îi dīse într'o dī vecinul său. „N'ar fi permis să mai mâncați macarone în măsură așa de mare”.

Pe Don Gennaro îl speria și-l mâniă mult acesta. Cei mai rămânea lui din viață, decă nu-i era iertat să mănānce ma-

carone? El aruncă în față indiscretului vecin un cuvânt injurios curat neapolitană, în urma căruia amēndoi vecinii nu vorbiră timp de mai multe zile, și Don Gennaro spusese fiului său, doctorul Nicola Bombelli, că dēu nu-i bine să-ți faci de lucru cu astfel de omenī — „con questa razza di gente”, cum se exprima el cu dispreț. Familia Bombelli era nobilă și deci trebuia să țină la reputațiunea ei.

Întemplarea aduse cu sine, că Don Gennaro își serba ziua născerii de-odată cu Umberto, regele Italiei. Deși în Italia nu se dă atențiune așa de mare zilelor de nascere ca zilelor onomastice, totuși Don Gennaro era mândru pe aniversara sa și susținea, că în toate familiile mai bune ziua născerii este cea mai însemnată, prin urmare el ș'o serba cu totă ceremonia. Intr-treg orășul avea șire despre ziua lui Don Gennaro, și cine-i voia binele îl felicita.

Cu timpul însă și acesta făcea neplăcere bătrânului ipocondru și când amabila Donna Lucia, atenta birtășia dela „Faccia Fresca”, veni să-l felicite, el i-a răspuns brusco: „Ce obiceiți nerumegat au

ōmenii aștia să-ți gratuleze la ziua născerii. Ceam eu de acolo, că a mai trecut un an peste capul meu, că viața mi s'a scurtat cu un an? N'ar fi ăretocmai acesta o cauză de jale și de compătimire? An de au același joc. Ba când am trecut 25 seu 50 de aci, se serbeză chiar jubileuri, rid și se veselesc ca nebunii, par'oă s'ar fi făout vre-o ispravă minunată, pe când de fapt suntem cu atât mai aprōpe de morment. Popor naiv! Si când cineva mōre, lumea plānge și se lamenteză ca și când s'ar fi întemplat ceva neprevēdūt, deși în realitate a urmat ceva ce trebuia să urmeze. Popor ridicul, ridicul și copilāros.”

Donna Lucia, firesce, s'a scusat pe cât fi era posibil. Ea avé cause deosebite de-a nu se strica cu el; și acesta nu numai pentru-că îi dăduse un mio împrumut ipotēcar, după care Don Gennaro — care nici el nu da nimic în cinste — își lua dobānda de șese la sută. Cu toate acestea banii iau fost bine veniți atunci, — când cumpărare cu ei un teritoriu valoros la marginea moșiei și care îi aduce azi un vin minunat.

Dăr cauza principală, care făcea pe

Donna Lucia să distingă pe fostul Sindaco din Resina mai mult decāt pe toți ceilalți ășpeți dela „Faccia Fresca” era fiul dēnsului Dr. Nicola, care iubea la nemurire pe frumōsa Concetta, fīca ei.

Donna Lucia doria foarte mult aceasta unire, fiind-că tinrēul medic era un om cult din familiă bună și cu stare și oferia totă garanța pentru viitōrea fericioare a fīicei sale. Apoi și Don Nicola și-nu mai pușin drāguța Concetta erau pe deplin înțeleși cu ăplanul acestei cāsătorii, numai bătrânul Don Gennaro făcea fel de fel de obiecțiuni, fără însă de a-se pronunța direct contra.

De dragul gingașei și sprintenei Concetta, el n'a vrut s'o faoă acesta. Se folosia însă de toate mijlōcele posibile, ca să amāne terminul cāsătoriei, seu chiar s'o împedec.

Odată pretexta prea puțină praxă a fiului său, altă-dată anotimpul i-se părea nepotrivit, și érăși adese-orī se provoca la starea sănătății lui sdruncinate; scourt, el scia tot-dēuna să pretexteze ceva, și decă Don Gennaro ar fi fōst cu oă-i-va anī mai tinr, ușor s'ar fi putut crede, că mai buouros

Cursul la bursa din Viena.

Din 19 Martie, n. 1901.

Renta ung. de aur 4%	117.80
Renta de corone ung. 4%	92.90
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	121.15
Impr. căil. fer. ung. în argint. 4 1/2%	100.35
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	18.60
Bonuri rurale ungare 4%	92.35
Bonuri rurale croate-slavone	93.60
Impr. ung. cu premii	172.50
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	145.—
Renta de argint austr.	98.15
Renta de hârtie austr.	97.95
Renta de aur austr.	117.85
Losuri din 1860.	141.50
Acții de-ale Băncii austro-ungară	16.73
Acții de-ale Băncii ung. de credit.	722.—
Acții de-ale Băncii austr. de credit.	710.—
Napoleonori.	19.08
Mărci imperiale germane	118.50
London vista.	240.22 1/2
Paris vista.	95.37 1/2
Rente de corone austr. 4%	97.25
Note italiene	90.30

ANUNȚ.

Duminică în 18/31 Martie a. c. la 10 ore a. m. se va ține în sala de ședințe a comitetului parohial dela Biserica Sf. Nicolae a doua licitație publică pentru arândarea muntelui Sf. Ilie din județul Prahova, România.

Doritorii au să-și înainteze ofertele lor în scris, în cari să fiă și cu litere indicată suma oferită, până la timpul amintit la Epitropul Sterie Stinghe (Piața prundului Nr. 18), dela care își pot lua și informații detaliate.

Brașov, 4 Martie v. 1901.

2—5.(83)

Biroul Comitetului.

Cursul pieței Brașov.

Din 20 Martie. 1901.

Banconota rom. Cump.	18.76	Vënd.	18.80
Argint român. Cump.	18.60	Vënd.	18.68
Napoleon d'or. Cump.	19.02	Vënd.	19.06
Galbeni Cump.	11.20	Vënd.	11.30
Ruble Rusesel Cump.	127.—	Vënd.	2 57

De închiriat.

O locuință frumoasă și sănătoasă în etagiu, constătoare din 4 odăi, bucătărie, cămară, pivniță, coteț de găini și porci, grădină, în strada Rohus nr. 12. Locuința stă la dispoziție ori și când. Informații se pot lua în casa nr. 3 din Curmătură.

(80,2—3)

Chief-Office 48, Brixton-Road, London, SW.

DIGESTIV

a farmacistului **A. Thierry's**
Prav universal englezesc pentru mistuire, se recomandă ca remediu la ori și ce suferințe de stomac. Escită apetitul și ajută mistuirea. Fiă-care cutiă trebuie să fiă provădută cu subscrierea producătorului. O cutie trimite franco după primirea prețului de 3 corone

Apotheker A. Thierry's Balsam-Fabrik,
în Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Numai pentru 1 franc se dă 50 franci.

Pentru explicații ori-ce amator să se adreseze Casei de comission

Progresul Economic Român

Calea Văcăresci nr. 195,
(România) **București.**

7—25

Delicatese.

Deschidere de prăvălie.

Am onóre a face cunoscut On. public din oraș și din jur, că am deschis în fosta brânzărie a d-lui D. Pascu o

Prăvălie cu brânzeturi, cascaval, urdă dulce, diferite brânzeturi, unt prospăt, lapte curat de bivoliță, și vacă.

Mai departe **Delicatese:** Caviar, Iere roșii, Halva, Rahat, Dulcătă și Conserve.

Rugându-mă de On. public a-mi da tot sprijinul în noua mea întreprindere, mă voi sili a corăspunde prin un serviciu prompt și esact tuturor cerințelor.

Cu totă stima:

I. G. EREMIAS
(alias Popișca).

(2—10.)

Prăvălia se deschide la 5 ore dimineața și se închide la 10 ore — Duminica dela 5—12 a. m. și dela 6—9 seara.

Prețuri moderate.

Giorapi! Giorapi! On parle français.

Am onóre a face cennscut, că mărfurile pentru sezonul de primăvară și vară din fabrica de impletituri a lui Foith au sosit și se vënd cu prețuri reduse:

Deposit de fabricat proprii, de tot sortimentul de giorapi, mănuși și alte articole de sport.

Mai departe recomand cu deosebire Domnilor studenți **Cravatele** confecționate de mine, frumoșe și ieftine. **camăși, gulere, mangete, batiste** etc.

Rugându-mă de o cercetare numărösă, sunt

cu totă stima

S. Wilk

Depotit de impletituri
Brașov, Têrgul pómelor 18.

Croitorie civilă și militară

în piața roselor (sub Bucium) nr. 15.

Praxa ce mi am câștigat în croială de mai mulți ani în streinătate, mă pune în plăcuta poziție de a puté esecuta solid și prompt ori-ce comandă mi-s'ar face în branja croitoriei pe lângă condițiunile cele mai convenabile.

Mă recomand tot-odată D-lor ofierii în rezervă, că lucrez și **uniforme militare**, și **Tunici** (Waffenrock) pot preface în atilă, și din chipiuri de infanterie chipiuri de honvedii cu prețurile și cele mai moderate. Rugându-mă de o cercetare numărösă, sunt cu totă stima:

Petru Pavel
croitor.

3—12 (72)

NICOLAE BALEA

ATELIER și MAGAZIN

de încălțăminte

în Brașov, Strada orfanilor nr. 4,
(vis-à-vis de Impératul Roman)

Recomandă tot-felul de încălțăminte

pentru bărbați, femei și copii.

— i roduse numai ale atelierului propriu. —

Efectuarea promptă și garantată.

Lucru solid. — Prețuri moderate.

Lucru solid. — Prețuri moderate.

Impletituri

Cumpărați ciorapi numai dela

GEORG FOITH

Magazin de impletituri mecanice, tricotaș și măruțișuri
Brașov, Strada Porți nr. 21,

fiind fabricate proprii de diferite sorturi și din cele mai bune bumbacuri.

Mare asortiment de tot-felul de bumbacuri de impletit,

cu prețurile cele mai ieftine,

de óre ce este un magazin special pentru aceste articole.

Giorapi se reperéză bine, iute și ieftin.

Impletituri.

5—10,58

Ghete și Galoși buni și ieftini

recomandă spre cumpărare cu prețuri fórte moderate

Magazinul de încălțăminte al măestrului pantofar

FRIDERIC BAHMÜLLER,

Magazinul principal: Brașov și Filiala:
Strada Porți nr. 15, Strada Vămii nr. 27.

Fabricate proprii, lucru bun și solid, fasóne moderne, tot soiul de ghete de dans, de iarna, etc., din cauza lipsei de loc în magazin, le vënd mai ieftin, decât ori care concurență.

Ghete de iarnă bine căptușite de tot soiul pentru domni, dame, și copii solid lucrate, stífete gata séu după măsură. — Tot-felul de încălțăminte se pregătesc și cu talpă „Asbest“.

Numai este durere de picioré!

Numai sunt: bătături, picioré asodate, înscorțosare, unflături, degerături, fierbințală la tălpi,

după o scurtă folosire (a ghetelor cu talpa higienică a Drului Högyes „Asbest“ ușuréză mersul (umblétel). — Prețul unei pärechi duple Cor. 2.40 bani, simple Cor. 1.20 b. — Insemnătatea acestor tălpi „Asbest“ apare mai evident din aceea, că armata ces. și reg. și honvedimea reg. ung. a comandat 22.500 pärechi, cari deja sãu liferat.

Trimite contra ramburs, séu franco, asemnându-se prețul înainte

Representantul fabricei mărfurilor „Asbest“:

Frideric Bahmüller,

măestru-pantofar,

Brașov, magazin principal:
Strada Porți nr. 15. Filiala Str. Vămii.

14—30.(1229)